

Θεσμικό Πλαίσιο των Αγορών Χρήματος και Κεφαλαίου
Μεταπτυχιακό πρόγραμμα Σπουδών Πλήρους Φοίτησης
Μάθημα Επιλογής

Η διαρκώς αυξανόμενη πολυπλοκότητα του σύγχρονου χρηματοοικονομικού περιβάλλοντος δημιουργεί για τα στελέχη του χώρου αντιστοίχως αυξημένες απαιτήσεις γνώσεων που διατρέχουν περισσότερους του ενός επιστημονικούς κλάδους (πχ, χρηματοοικονομική, λογιστική, διοίκηση επιχειρήσεων, νομική). Στόχος του προτεινόμενου μαθήματος είναι η ανάλυση μια σειράς επίκαιρων ζητημάτων του χρηματοοικονομικού δικαίου προκειμένου να αποκτήσουν οι φοιτητές μια εικόνα του θεσμικού πλαισίου εντός του οποίου θα κληθούν να δραστηριοποιηθούν μελλοντικά και να συμπληρωθεί κατ' αυτό τον τρόπο το μωσαϊκό των απαραίτητων γνώσεων που θα πρέπει να έχουν αφομοιώσει.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του προτεινόμενου μαθήματος θα συζητηθούν, με βάση μια θεσμική-νομική προσέγγιση, σύγχρονα ζητήματα χρηματοοικονομικής τα οποία θα παρουσιάζουν αυτοτέλεια-ανεξαρτησία μεταξύ τους και δεν θα προαπαιτούν εκτεταμένες γνώσεις δικαίου. Η, δε, ανάλυση των ζητημάτων θα περιλαμβάνει τόσο θεωρητική ανάπτυξη όσο και μια πιο πρακτική προσέγγιση όπου τούτο είναι δυνατόν, προκειμένου να μπορέσουν οι φοιτητές να κατανοήσουν τις εφαρμογές της θεωρίας, δηλαδή τον τρόπο με τον οποίο το θεσμικό πλαίσιο επιδρά στην παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

Το προτεινόμενο μάθημα στοχεύει να καλύψει, τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

- Εταιρική διακυβέρνηση
- Κατάχρηση της αγοράς
- Δημόσιες προτάσεις εξαγοράς
- Καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες
- Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση: η νέα Οδηγία 2004/39/EK
- Ομολογιακά δάνεια

Αν και οι διδακτικές ώρες που θα αφιερωθούν για την κάλυψη της κάθε μιας από τις παραπάνω θεματικές ενότητες θα επιδιωχθεί να είναι κατά το δυνατόν ισομερώς κατανομημένες, είναι κατανοητό ότι τούτο εξαρτάται εν πολλοίς από το περιεχόμενο της κάθε ενότητας, το ενδιαφέρον των φοιτητών και την συζήτηση που θα λάβει χώρα κατά την διδασκαλία. Συνεπώς, είναι δυνατόν να υπάρξει διαθέσιμος χρόνος διδασκαλίας για την κάλυψη και επιπρόσθετων θεματικών ενοτήτων (πχ, θεσμική οργάνωση της εποπτείας των χρηματοοικονομικών αγορών, τιτλοποίηση, κοινοπρακτικά δάνεια). Σε κάθε περίπτωση, ο τελικός καθορισμός των θεματικών ενοτήτων που θα συζητηθούν θα προκύψει και κατόπιν συνεννόησης με τους φοιτητές.

Η διδασκαλία θα βασισθεί: (α) στο βιβλίο «Στοιχεία Ελληνικού Δικαίου της Κεφαλαιαγοράς» (2009), το οποίο αποτελεί το εγχειρίδιο μελέτης στο πλαίσιο των εξετάσεων πιστοποίησης των στελεχών της αγοράς για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών, και (β) σε άρθρα-μελέτες που θα διανεμηθούν στους φοιτητές, καθώς και (γ) στην εντός του μαθήματος συζήτηση επί των διαφανειών που θα αναπτυχθούν από το διδάσκοντα και θα διανεμηθούν εντός του μαθήματος.

Η εξέταση του μαθήματος θα γίνει στη βάση γραπτής εξέτασης, ενώ θα διανεμηθούν και ερωτήσεις προσομοίωσης πολλαπλών επιλογών, όπως εκείνες που περιλαμβάνονται στις παραπάνω αναφερθείσες εξετάσεις πιστοποίησης. Για τον

τελικό προσδιορισμό του βαθμού, ωστόσο, θα συνυπολογισθεί και η παρουσία του κάθε φοιτητή κατά την διδασκαλία και συζήτηση των επιμέρους θεμάτων.

ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εταιρική Διακυβέρνηση

- I. Έννοια εταιρικής διακυβέρνησης
- II. Υποχρεώσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου
- III. Σύνθεση, ευθύνη, αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου
- IV. Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας
- V. Επιτροπές του ΔΣ
- VI. Εσωτερικός έλεγχος
- VII. Παράρτημα: Η προστασία των δικαιωμάτων μειοψηφίας

2. Κατάχρηση της Αγοράς

- I. Έννοια κατάχρησης της αγοράς: κατάχρηση προνομιακών πληροφοριών (insider dealing) και χειραγώγηση της αγοράς (market manipulation)
- II. Το θεωρητικό υπόβαθρο της απαγόρευσης κατάχρησης της αγοράς
- III. Το πεδίο εφαρμογής της απαγόρευσης κατάχρησης της αγοράς: ποιές συμπεριφορές επιτρέπονται και ποιές απαγορεύονται;
- IV. Προληπτικά μέτρα: οι υποχρεώσεις των εκδοτών
- V. Προληπτικά μέτρα: οι υποχρεώσεις των χρηματιστηριακών διαμεσολαβητών
- VI. Προληπτικά μέτρα: οι υποχρεώσεις των χρηματιστηριακών αναλυτών
- VII. Κυρώσεις

3. Δημόσιες Προτάσεις Εξαγοράς

- I. Γενικές αρχές: ο νέος ν. 3461/2006
- II. Προαιρετικές και υποχρεωτικές δημόσιες προτάσεις εξαγοράς
- III. Υποχρεώσεις δημοσιοποίησης σχετικά με τις δημόσιες προτάσεις εξαγοράς
- IV. Υποχρεώσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της υπό εξαγορά εταιρίας – Η νομιμότητα των μέτρων άμυνας (breakthrough rule and takeover defenses)
- V. Αποδοχή, αναθεώρηση, ανάκληση δημόσιας πρότασης – ανταγωνιστικές προτάσεις
- VI. Δικαίωμα εξαγοράς (squeeze out) και εξόδου (sell out)

4. Ομολογιακά Δάνεια (Bond Issues)

- I. Έννοια του ομολογιακού δανείου
- II. Τρόπος έκδοσης ομολογιακού δανείου
- III. Όροι ομολογιακού δανείου
- IV. Μεταβίβαση ομολογιών
- V. Συνέλευση ομολογιούχων
- VI. Κατηγορίες-μορφές ομολογιακών δανείων

5. Η Παροχή Επενδυτικών Υπηρεσιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Η Νέα Οδηγία 2004/39/EK (MiFID)

- I. Πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2004/39/EK
 - (α) Κύριες και παρεπόμενες επενδυτικές υπηρεσίες
 - (β) Χρηματοπιστωτικά μέσα
 - (γ) Η έννοια της επενδυτικής επιχείρησης (ΕΠΕΥ)
- II. Οι προϋποθέσεις αδειοδότησης ΕΠΕΥ
- III. Η προσωρινή αναστολή και ανάκληση της άδειας λειτουργίας ΕΠΕΥ
- IV. Το «Κοινοτικό διαβατήριο» για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η κατανομή εποπτικής αρμοδιότητας
- VII. Οι προστασία των επενδυτών: οι κανόνες συμπεριφοράς των διαμεσολαβητών επενδυτικών υπηρεσιών

6. Καταστολή νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες – «Ξέπλυμα βρώμικου χρήματος»

- I. Το έργο της FATF και της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- II. Έννοια του money laundering
- III. Πεδίο εφαρμογής του θεσμικού πλαισίου
- IV. Οι υποχρεώσεις ελέγχου ύποπτων συναλλαγών από τους χρηματοοικονομικούς οργανισμούς: ειδικά, η εφαρμογή της αρχής «Γνώρισε τον Πελάτη»
- V. Ο ρόλος της Τράπεζας της Ελλάδος και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς
- VI. Η Εθνική Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες: λειτουργία και αρμοδιότητες
- VII. Η δυνατότητα απαγόρευσης κίνησης λογαριασμών και ανοίγματος θυρίδων
- VIII. Κυρώσεις